

Sirküler Tarihi : 30/12/2021

Sirküler No : 2021 / 224

FERDİ İŞLETMENİN SERMAYE ŞİRKETİNE DÖNÜŞTÜRÜLMESİNİN VERGİSEL YÖNÜYLE DEĞERLENDİRİLMESİ

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 81. maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devralan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması (Bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.) halinde değer artışı kazancı hesaplanmayacağı, vergileme yapılmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Ancak şahıs işletmesinin aktif ve pasifiyle bir sermaye şirketine devredilmiş olması halinde Vergi Usul Kanunu'nun 161. maddesine göre şahsi sorumluluk halinde yürütülen faaliyetin son bulması şahıs işletmesi açısından işi bırakma anlamına geldiğinden, sermaye şirketinin ticaret siciline tescil tarihine kadar geçen süreye isabet eden vergilendirme dönemine ait ticari kazancın ferdi işletme sahibi tarafından yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

- Diğer taraftan, ferdi işletmenin sermaye şirketine dönüşmesi işleminin Gelir Vergisi Kanunu'nun 81. maddesi kapsamında gerçekleşmesi halinde, nevi değişikliği tarihi itibarıyla ferdi işletmenin aktifinde bulunan stok ve maddi duran varlıkların sermaye şirketine devri Kanun'un (17/4-c) maddesi gereğince KDV'den istisna olacaktır.
- Şahıs işletmesinin sermaye şirketine devir işlemleri Vergi Usul Kanunu'nun 328. maddesi gereği satış hükmünde kabul edilmiş olduğundan, ferdi bir işletmenin son faturasını sermaye şirketine devredilen aktifinde kayıtlı bulunan binalar, makine, tesis ve cihazlar ile taşıtlar ve stoklarda görünen mallar ile demirbaşların yeni kurulmuş olan sermaye şirketine devir işlemini tevsik etmek amacı ile fatura düzenlenmesi gerekir.

Ferdi işletme ile sermaye şirketlerinin hukukî statüleri tamamen farklı olduğu için bu durum mükellefiyet türünde bir değişiklik anlamına gelmektedir. Bu nedenle sermaye şirketinin tescil edildiği tarihten sonra ferdi işletmenin kanuni defter ve belgelerinin kullanılması mümkün değildir. Dolayısıyla bu defter ve belgelerin hukukî yollardan kullanım dışı bırakılması ve V.U.K.'nın defter ve belgelerin saklanması müddetince saklanması gereklidir.